

Ποτέ ξανά ψέματα

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Μήπως ανησυχείτε για τα μικρά ή μεγάλα ψεματάκια που λένε τα παιδιά σας. Σίγουρα δεν έχουμε την απαίτηση από ένα παιδί να λέει μόνο αλήθειες, ωστόσο είναι καλό να τα βοηθήσουμε να ελέγξουν καλύτερα την έννοια του ψέματος.

Προς την κατεύθυνση αυτή πρώτο σημαντικό βήμα είναι να ορίσουμε τι είναι ψέμα. Εξ αρχής ο προσδιορισμός του είναι αρνητικός. Η ερμηνεία του όμως εξαρτάται από την ηλικία του παιδιού. Κατόπιν επισημαίνουμε στο παιδί ότι το ψέμα το συνοδεύουν αρνητικές συνέπειες.

Από μικρή ηλικία (επειδή είναι πιο εύκολη η κατανόηση κάποιων δύσκολων όρων) τους αφηγούμαστε μύθους - παραμύθια, στα όποια ο πρωταγωνιστής είτε λέει ψέματα και έχει υποστεί συνέπειες είτε κάποιος έχει πέσει θύμα ψέματος.

Σε πιο μεγάλα παιδιά τονίζουμε ότι το ψέμα κυρίως είναι πράξη δειλίας. Ο δειλός χαρακτήρας είναι απωθητικός στα παιδιά, γιατί τα έλκει ο δυνατός, ο θαρραλέος ήρωας. Από εκεί και πέρα τους κάνουμε γνωστό ότι όταν κάποιος λέει ψέματα αυτό φαίνεται γιατί αλλοιώνονται τα χαρακτηριστικά του. Ιδρώνει, κοκκινίζει το πρόσωπο, παίζει νευρικά με τα χεριά του, ακουμπά τα μαλλιά του, δεν κοιτά ποτέ κατάματα. Άρα ο ψεύτης πάντα φαίνεται. Και κάνεις δε κάνει παρέα με ένα ψεύτη. Δεν λέμε ψέματα γιατί δε θέλουμε να μας λένε ψέματα. Τους τονίζουμε ότι δεν είναι ορθός τρόπος για να επιτύχουν το επιθυμητό.

Αντιθέτως φανερώνουν άνθρωπο που δε τολμά. Κυρίως όμως εμείς οι ίδιοι με τις πράξεις μας πρέπει να είμαστε αξιόπιστοι και συνεπείς στα παιδιά μας. Όταν δεν γνωρίζουμε κάτι δεν τα παραπλανούμε, δεν τα αποφεύγουμε λέγοντας ψέματα. Τους λέμε απλά ότι δεν το γνωρίζουμε και ότι θα προσπαθήσουμε να καλύψουμε τα ερωτήματα τους σύντομα .

Δεν τιμωρούμε σκληρά το παιδί όταν λέει ψέμα. Δείχνουμε όμως έντονα την απογοήτευση μας και εφαρμόζουμε ένα παιχνίδι τακτικής για να το αποθαρρύνουμε από το να ξαναπει ψέματα με το απλό « μου έχεις πει τόσες φορές ψέματα που πλέον δεν σε πιστεύω» . Όταν το παιδί νιώσει αυτή την απόρριψη θα το σκεφτεί διπλά πριν πει ψέματα.

Παράλληλα, αν ένα παιδί μας λέει ψέματα ας μη βιαστούμε να του κάνουμε κάποια υπόδειξη. Ενδέχεται να έχει πέσει θύμα εκφοβισμού, για να μη μαρτυρήσει κάτι που του έχουν κάνει, κάτι να το προβληματίζει και να μη μπορεί να πει την αλήθεια γιατί νιώθει ντροπή. Να έχει υποσχεθεί να μη μαρτυρήσει κάποιο φίλο του.

Μαθαίνουμε λοιπόν διακριτικά τι του συμβαίνει και το απελευθερώνουμε από ότι δύσκολο κρύβει. Πολλές φορές βέβαια το ψέμα μπορεί να υποδηλώνει προβληματική επικοινωνία των γονιών με τα παιδιά . Ίσως δε νιώθουν βολικά να φανερώσουν κάποιο λάθος τους γιατί επικρατεί ο φόβος της ακραίας τιμωρίας .οι γονείς μπορεί να είναι δεσποτικοί και άρα τα παιδιά να διστάζουν να τους προσεγγίσουν.

Σε κάθε περίπτωση απαιτείται η αυτοκριτική από τη πλευρά των γονέων και η προσπάθεια για ήπια επικοινωνία με τα παιδιά τους .

Από τη Μάγδα Δασκαλάκη, εξελικτική ψυχολόγο, ειδική συνεργάτη neadiatrofis.gr